

Grib pārcelt termiņu, no kura suņiem jābūt čipotiem

1. Bija pieci gadi laika

Zemkopības ministrija nākusi klajā ar iniciatīvu pagarināt termiņu, no kura obligāti visiem suņiem, kas sasnieguši sešu mēnešu vecumu, jābūt čipotiem – ja līdz šim bija noteikts, ka šī norma stāties spēkā 1. jūlijā, tad tagad ministrija cer to atlikt vēl par pusgadu – līdz 2017. gada 1. janvārim. Arguments: lai atvieglotu finansiālo slogu suņu īpašniekiem, kuru finansiālās iespējas ir ierobežotas. Un tas nekās, ka MK noteikumi, kas nosaka čipošanas normu, tika pieņemti jau 2011. gada vidū un suņu saimniekiem bija pieci gadi laika tam sagatavoties. Tomēr ministrija uzskata, ka termiņš ir jāpagarina, norādot: pastāv iespēja, ka prasība reģistrēt suni netiks pildīta, kā arī palielināsies pamesto dzīvnieku skaits. Bet Jelgavas veterinārārsti norāda – pensionāri un laucinieki nereti par savu suni rūpējas vairāk nekā daži labs par tuvinieku. Neatkarīgi no termiņa – suņu čipošana būs obligāta.

4. Kas? Kā? Cik?

Suņa čipošanu veiks veterinārārsti. Čips ir standartizmēra, un tā cena nav atkarīga no dzīvnieka lieluma – tas esot piemērots, sākot no Jorkšīras terjera un beidzot ar sambērnu. Tiesa, ja saimnieks vēlas, lai čips tiek ievietots ar mazāku adatu, kas maza izmēra suņiem varētu būt nesāpīgāka procedūra, tas izmaksās dārgāk.

Čips atrodas stikla kapsulā, kas tiek ievietota sunim zem ādas. Tas tiek darīts vienu reizi suņa mūžā, ja vien kādā smagā negadījumā čips netiek bojāts.

Maksa par pakalpojumu atšķirsies katrā veterinārpraksē. Čipa cena ir ap 15 – 20 eiro, bet ar veterinārārsta piedāvāto pakalpojumu paketi kopumā šis prieks izmaksās no 35 eiro veterinārārsta privātpaksē līdz pat apmēram 70 eiro veterinārā klinikā (čips, potēšanas pase, kompleksā pote, reģistrācija datu bāzē).

5. Taupa naudu un reģistrē paši

Veterinārārsti norāda, ka nereti klienti, taupot naudu, suni datu bāzē reģistrē paši. To var izdarīt Lauksaimniecības datu centrā Dobeles ielā 41a, Jelgavā. Konsultāciju laiks: pirmdienās, otrdienās un piektdienās no pulksten 9 līdz 16 (iepriekš pieteikties pa tālruni – 63027628, 26510575, 22015476). Mēneša pirmajā pirmdienā – slēgts. Maksa par šo pakalpojumu Lauksaimniecības datu centrā ir 7,11 eiro. Ja to darīs veterinārārsti (to var darīt tikai tie veterinārārsti, kam noslēgts līgums ar centru), nāksies piemaksāt vēl apmēram piecus eiro. Reģistrējot suni pašam, no veterinārārsta jādabū dzīvnieka reģistrācijas veidlapa un 30 dienu laikā jāiesniedz Lauksaimniecības datu centrā.

Izmaiņas (dzīvnieks pazudis, dzīvnieks atrasts, īpašnieka maiņa, mājdzīvnieka turēšanas vietas maiņa, dzīvnieks miris) jau reģistrēta dzīvnieka datus var veikt tā īpašnieks portālā www.latvija.lv. Tas ir bez maksas.

6. Citi zvēri

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.491 «Mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtība» čipoti un reģistrēti var tikt arī kaķi un sēski, bet tiem tas nav obligāti. Obligāta šī prasība ir tikai suņiem. Aprīļa sākumā Lauksaimniecības datu centrā Jelgavā bija reģistrēti 1086 suņi, 49 kaķi un 6 sēski.

Jāuzsver, ka tikai čipa ieviešanai nav jēgas, jo tas nepilda savu funkciju, – dzīvnieks nav identificējams. Čipā esošie dati jāievada datubāzē, jo informācija tiks iegūta, ar speciālu ierīci nolasot čipa numuru un saņemot tam piesaistīto informāciju par suni un viņa saimnieku.

7. Sods – līdz 200 eiro

Sods suņa īpašniekam par to, ka suns nav čipots un reģistrēts atbilstoši MK prasībām, ir 7 – 200 eiro.

12. Klaiņotāju izķeršanai tērēti ap 30 000 eiro

Klaiņotājo dzīvnieku izķeršanai ik gadu pašvaldībā tiek tērēti lieli līdzekļi. 2014. gadā patversmē tika nogādāti 217 bezsaimnieka suņi, kas pašvaldībai izmaksāja 19 150 eiro. 2015. un 2016. gadā uz patversmi aizvesti 63 bezsaimnieka suņi, kas pašvaldībai izmaksāja 9950 eiro. Pašvaldības speciālisti cer, ka prasība par suņu čipošanu ļaus efektīvāk cīnīties ar šo problēmu. «Efektīga jaunās sistēmas ieviešana ļaus uzlabot situāciju ar dzīvnieku anonīmu pamešanu, kā arī ar bezatbildīgu turēšanu, ļaujot dzīvniekiem brīvi klaiņot. Suņi ar implantētu mikroshēmu, kuri būs reģistrēti Lauksaimniecības datu centra vienotajā datubāzē, būs identificējami, līdz ar to nokļūšanas gadījumā būs iespējams operatīvi atrast suņa saimnieku un saukt pie atbildības,» norāda pašvaldības iestādes «Pilsētasaimniecība» vadītāja vietniece Sandra Liepiņa.

2. Atliek uz pēdējo brīdi

Zemkopības ministrijas iniciēto grozījumu projekts 29. aprīlī tiks skatīts starpministriju darba grupā, kurā vienosies par noteikumu projekta gala redakciju. Gala lēmumu pieņems Ministru kabinets, un tas varētu būt maijā. Bet pagaidām spēkā ir noteikumi, kas paredz: no 1. jūlija suņiem jābūt čipotiem. Neskatoties uz to, ka līdz tam atlikuši divi mēneši, Jelgavas veterinārārsti teic, ka nekāds bums nav sācies. Pieprasījums pēc suņu čipošanas ir mazliet palielinājies, bet teikt, ka veterinārārstu prakses gāzta riņķī, noteikti nevar. Arī laikraksts «Jelgavas Vēstnesis» pārliecinājās, ka trijās praksēs tuvākajās piecās dienās neviens suņa saimnieks čipošanu nav pieteicis. «Mūsu klienti – ap 5000 suņu – gandrīz visi jau ir čipoti. Viņu saimniekus par šo normu informējam jau laicīgi, pirms diviem trim gadiem, un lielākā daļa pa šo laiku to jau ir izdarījusi,» norāda SIA «Asti gaisā» veterinārārsti Oskars Tambergs. Tomēr šī veterinārārsta klienti laimā un sabiedrības apzinīgākā daļa, un vairums gan visu atliks uz pēdējo brīdi.

Jāpiebilst, ka čipošana jau tagad ir obligāta suņiem, kuri tiek vesti pāri valsts robežai vai piedalās izstādēs. Kaķiem un sēsķiem, ko ved ārpus Latvijas, jābūt čipotiem, bet reģistrācija nav obligāta.

3. Sunim vajag arī pasi

Suņa čipošana uzskatāma par pabeigtu tikai tad, kad dzīvniekam ir ievadīts čips un viņa dati reģistrēti vienotajā datu bāzē, ko administrē Lauksaimniecības datu centrs. Apzinot pilsētas veterinārārstu, laikraksts «Jelgavas Vēstnesis» uzzināja, ka čipošana ir vesels pakalpojumu klāsts: čipa ievadīšana dzīvniekam, vakcīna pret trakumsērgu un dzīvnieka reģistrēšana datu bāzē. Uz jautājumu, vai suns čipojot jāvakcinē, ja, piemēram, potēts janvārī, no veterinārārsta Oskara Tamberga saņēmām atbildi: jā, kaut vai potēts pirms divām dienām! Viņš skaidro, ka to paredz likumdošana. «Čipošana ir suņa identifikācijas brīdis, no kura var pierādīt, kas ir šis dzīvnieks, kam viņš pieder, kas ar viņu noticis. Tas pierādāms ar ierakstu suņa pasē, norādot tās sērijas numuru. Vecajām pasēm šāda numura nav, līdz ar to nav iespējams pierādīt, ka tieši šis suns ir vakcinēts. Tāpēc, čipojot suni, vakcināciju veicu pa jaunu un atzīmēju to pasē,» skaidro veterinārārsti. Lauksaimniecības datu centrā norāda, ka, reģistrējot suni, jāuzrāda suņa pase, kas līdz šim obligāta bija tikai šķirnes dzīvniekiem. Tāpēc liela daļa suņu pie pases tiek tikai līdz ar čipošanu.

Zemkopības ministrija gan norāda: atkārtota suņa vakcinācija (revakcinācija) pret trakumsērgu jāveic saskaņā ar zāļu instrukcijā noteikto termiņu, izņemot gadījumus, kad veterinārārsti, ņemot vērā konkrētā dzīvnieka veselības stāvokli, nosaka citu vakcinācijas laiku. Tātad: ja nav pienācis revakcinācijas laiks, čipojot suni, atkārtota pote pret trakumsērgu nav obligāta.

9. Suni, par kuru nav samaksāta nodeva, ārā vest nedrīkst

Suņu īpašniekiem jābūt apzinīgiem un jāsamaksā suņa turēšanas nodeva pašvaldībai, jo izmaiņas pašvaldības saistošajos noteikumos paredz, ka publiskajā telpā īpašnieks drīkst uzturēt tikai ar tādu suni, par kuru ir samaksāta pašvaldības nodeva. Tātad, ja suņa saimnieks savu mīluli ved pastaigā pilsētas ielās, par suni ir jābūt samaksātai pašvaldības nodevai. Par šīs prasības neievērošanu varēs piemērot sodu.

8. Jāmaksā arī pašvaldības nodeva

Ikviena suņa, kas ir vecāks par trīs mēnešiem, saimniekam ik gadu ir jāmaksā pašvaldības nodeva. Tā šobrīd ir 4,27 eiro gadā. Nodeva tiek ieskaitīta Jelgavas pilsētas pašvaldības budžetā, un šie līdzekļi tiek izmantoti, piemēram, suņu izkārņojumu urnu izvietojšanai pilsētā. Jāsaka, ka suņu saimnieki pret to gan līdz šim izturējušies diezgan nenopietni, vienlaikus nekaunoties pieprasīt suņu pastaigu laukumus pilsētā un citas lietas, bet nodevu nemaksājot. Saskaņā ar pašvaldības iestādes «Pilsētasaimniecība» datiem, 2014. gadā nodevu bija samaksājuši 65 cilvēki, 2015. gadā – 223 cilvēki, 2016. gadā (līdz 11. martam) – 77 cilvēki.

Tieši šodien, 28. aprīlī, Jelgavas pilsētas domes sēdē skata saistošo noteikumu projektu «Par mājdzīvnieku turēšanu Jelgavas pilsētā» un grozījumus pašvaldības saistošajos noteikumos par pašvaldības nodevām, kas paredzēs: nodeva par suņa turēšanu ir 6 eiro gadā, kas jāsamaksā līdz katra gada 31. martam par suni, kurš sasniegjis sešu mēnešu vecumu. Pašvaldības nodeva ir jāmaksā gan par čipotu, gan par nečipotu suni.

No pašvaldības nodevas maksāšanas ir atbrīvotas personas ar redzes invaliditāti, I un II invaliditātes grupu; personas, kuru suņi atrodas norobežotā īpašuma iekšējā teritorijā; valsts iestādes, kuru darbībā tiek izmantoti dienesta suņi.

10. Pārbauda, cik atbildīgi ir saimnieki

To, cik atbildīgi ir suņu īpašnieki, pārbauda Jelgavas pilsētas Pašvaldības policija. Par pašvaldības saistošajos noteikumos un MK noteikumos noteikto suņu turēšanas prasību neievērošanu var uzlikt sodu. Fiziskai personai maksimālais sods ir 350 eiro, juridiskai – 700 eiro ar dzīvnieka konfiskāciju (par dzīvnieku turēšanas, labturības, izmantošanas un pārvadāšanas prasību neievērošanu).

11. Vairāk aizrāda un izglīto, mazāk – soda

Jelgavas pilsētas Pašvaldības policija 2015. gadā suņu īpašniekiem sastādīja 70 administratīvā pārkāpuma protokolus un izteica piecus mutiskus aizrādījumus. 2016. gadā sastādīti 7 administratīvā pārkāpuma protokoli un izteikti 14 mutiski aizrādījumi.

Pārsvārā brīdinājumi tiek izteikti un protokoli tiek sastādīti par suņa nevešanu pavadā, ekskrementu nesavākšanu, arī suņa ieviešanu pludmales teritorijā. Jāpiebilst, ka par suņu ieviešanu Pasta salā nav sastādīts neviens protokols.

13. Patversmē – 68 mājas mīļuli

No 2014. gada patversmē nogādāti 68 suņi, kas nebija klaiņotāji un kuriem skaitās, ka ir saimnieks. Īpašnieks dzīvnieku no patversmes var izņemt 14 dienu laikā no tā ieviešanas dienas, uzrādot dzīvnieka pasi vai vakcinācijas apliecību un sedzot visus izdevumus, kas saistīti ar tā ķeršanu, transportēšanu un uzturēšanu.

Par klaiņotāju, bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušu vai bojā gājušu bezsaimnieka mājas dzīvnieku jāziņo POIC pa tālruni 8787.

